

R O Z S U D O K**V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Ľubora Šeba a JUDr. Milana Deáka, v právnej veci navrhovateľov **1/ H. B.**, bývajúcej v K., **2/ Ing. M. B.**, bývajúceho v K., **3/ Ing. J. C.**, bývajúcej v K., **4/ P. B.**, bývajúceho v Č., zastúpení JUDr. A. K., advokátom v Č., proti odporcom **1/ P. B.**, bývajúcemu v K., **2/ RSDr. O. B.**, bývajúcemu v B., **3/ A. H.**, bývajúcej v K., **4/ E. K.**, bývajúcej v T., **5/ A. R.**, bývajúcej v P., **6/ J. R.**, bývajúcemu v R., **7/ Š. R.**, bývajúcemu v M., **8/ V. R.**, bývajúcej v M., **9/ J. B.**, bývajúcemu v K., **10/ Š. H.**, bývajúcemu v K., **o určenie veci do dedičstva**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 11 C 181/1999, o dovolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2008 sp.zn. 10 Co 80/2007, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie navrhovateľov **z a m i e t a .**

Odporcom 1/ až 10/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Návrhom na začatie konania sa navrhovatelia pôvodne domáhali voči právnej predchodkyni odporcov (M. B., ktorá v priebehu konania zomrela) zaplata 246 174,-- Sk (8 171,48 EUR) s príslušenstvom, titulom bezdôvodného obohatenia. Následne po pripustení zmeny návrhu súdom prvého stupňa sa domáhali určenia, že suma 246 174,-- Sk (8 171,48 EUR) spolu s príslušnými úrokmi z omeškania od 28. februára 1995 do zaplata patrí do dedičstva po nebohom J. B., zomrelom X..

Okresný súd Čadca rozsudkom zo 16. januára 2006 č.k. 11 C 181/1999-218 určil, že suma 246 174,-- Sk (8 171,48 EUR) spolu s príslušnými úrokmi z omeškania od 28. februára 1995 do zaplatenia patrí do dedičstva po nebohom J. B., zomrelému X.. Odporcov 1/ až 3/, 5/ a 6/ zaviazal nahradiť navrhovateľom spoločne a nerozdielne trovy konania 9 844,-- Sk (326,76 EUR) a trovy právneho zastúpenia 214 976,-- Sk (7 135,90 EUR) na (bližšie nešpecifikovaný) účet právneho zástupcu navrhovateľov. Voči odporkyňi 4/ navrhovateľom náhradu trov konania nepriznal. Vo veci samej svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že vkladná knižka č. X. (vedená v S. S., a.s.) bola vo vlastníctve nebohého J. B., zákonnými dedičmi ktorého sú navrhovatelia. Z tejto vkladnej knižky bol pôvodne označenou odporkyňou realizovaný výber 28. februára 1995 vo výške uplatnenej pohľadávky. Vzhľadom k tomu, že táto suma bola prihlásená v rámci dedičského konania, súd vychádzajúc z navrhovateľmi upraveného návrhu určil, že predmetná suma patrí do dedičstva po nebohom J. B.. Pôvodne označená odporkyňa, a teda ani jej právni nástupcovia, dostatočným spôsobom nepreukázali tvrdenie, že by išlo o spoločne našetrené finančné prostriedky s J. B., ani že by výlučne išlo o finančné prostriedky právnej predchodkyne odporcov. O povinnosti odporcov spolu s istinou zaplatiť aj úrok z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a § 149 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie odporcov 2/, 3/ Krajský súd v Žiline rozsudkom z 28. februára 2008 sp.zn. 10 Co 80/2007 napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že určil, že do dedičstva po J. B., zomrelému X. patrí pohľadávka voči M. B., zomrelej X., v sume 123 087,-- Sk (4 085,74 EUR) spolu s príslušným úrokom z omeškania zo sumy 100 000,-- Sk (3 319,39 EUR) od 23. marca 1999 do zaplatenia a zo sumy 23 087,-- Sk (766,35 EUR) od 29. marca 1999 do zaplatenia. Vo zvyšku návrh zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. V dôvodoch rozhodnutia (objasniac právne nástupníctvo aktuálne označených odporcov po pôvodne označenej odporkyňi) sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa, na základe čoho uzavrel, že navrhovatelia sa dôvodne domáhali určenia veci do dedičstva po nebohom ich právnom predchodcovi, preto návrhu navrhovateľov ako čiastočne dôvodnému vyhovel, avšak s prihliadnutím na existujúce bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (nebohého J. B. a navrhovateľky 1/) mohol návrhu vyhovieť, pokiaľ sa jedná o uplatňovanú sumu 246 174,-- Sk (8 171,48 EUR), len vo výške polovice a zvyšnej časti bolo potrebné žalobu zamietnuť. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 Občianskeho zákonníka a pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie § 150 O.s.p. s tým, že za okolnosti hodné osobitného zreteľa označil skutočnosť, že navrhovatelia viackrát v priebehu konania menili petit svojho návrhu, návrh nedostatočne formulovali.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený tak, že vo zvyšku bol návrh zamietnutý a vo výroku o trovách konania podali dovolanie navrhovateľa 1/ až 4/ (zrejme len v napadnutej časti), navrhli rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnili tým, že v napadnutej časti rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.), keď odvolací súd nepostupoval v súlade s § 150 Občianskeho zákonníka a § 1751 O.s.p., pretože až pri vyporiadaní dedičstva v zmysle § 1751 ods. 2 O.s.p. sa rieši vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a notár pred vykonaním súpisu aktív a pasív dedičstva vychádza z majetku, ktorý je zapísaný na meno poručiteľa. V danom prípade bola sporná vkladná knižka formálne zapísaná len na meno poručiteľa – J. B. a tak neexistoval dôvod, aby sa určovalo, že do dedičstva patrí jedna polovica po J. B. a druhá polovica patrí do vlastníctva navrhovateľky 1/.

Odporcovia sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal v napadnutej časti rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľov nie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou

z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Dovolatelia žiadnu z týchto väd nenamietali a jej existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Ani vadu tejto povahy dovolatelia nenamietali a ani dovolací súd jej existenciu z obsahu spisu nezistil.

Dovolatelia namietajú, že v zmeňujúcej časti rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právna úprava dovolania vychádza z toho, že (v danom prípade) dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. je dovolací súd viazaný v tom smere, že nemôže preskúmavať iné právne otázky než tie, ktoré boli dovolateľom označené. Aj keď nie je viazaný dovolateľom navrhnutým riešením týchto otázok, pri posudzovaní veci vyplýva pre dovolací súd určité obmedzenie. Názor odvolacieho súdu o správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu sa môže týkať len tých otázok, ktoré bol oprávnený posudzovať. To znamená, že dovolací súd sa vyslovuje o správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu iba z pohľadu dovolacích dôvodov. Záver, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne, je preto odôvodnený vtedy, ak právne otázky označené dovolateľom odvolací súd vyriešil v súlade so zákonom. V prípade, ak dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie (uplatnený dovolací dôvod) je aspoň čiastočne opodstatnené (odvolací súd nedospel k zákonu zodpovedajúcim právnym záverom), je rozhodnutie odvolacieho súdu správne aj vtedy, ak by odlišné právne závery neodôvodňovali iné rozhodnutie vo veci, t.j. iný výrok rozhodnutia, ako bol odvolacím súdom vyhlásený. O takýto prípad ide aj v preskúmvanej veci.

Ako vyplýva z obsahu spisu (a je uvedené už vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia) navrhovatelia sa pôvodne návrhom na začatie konania domáhali od právnej predchodkyne odporcov

vydania bezdôvodného obohatenia v uplatnenej sume spolu s príslušenstvom. Následne zmeneným návrhom sa domáhali určenia, že táto suma patrí do dedičstva po poručiťovi J. B., ktorému návrhu po pripustení jeho zmeny aj súd prvého stupňa v celom rozsahu vyhovel. Odvolací súd vychádzajúc z totožných skutkových zistení súdu prvého stupňa prijal záver o dôvodnosti navrhovateľmi požadovaného určenia, avšak len čo do výšky jednej polovice uplatnenej sumy s tým, že z titulu bezpodielového spoluvlastníctva manželov – poručiťa a navrhovateľky 1/ – druhá polovica parí práve navrhovateľke 1/. Za tejto situácie napriek dôvodnosti navrhovateľmi uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. je však rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti správne z dôvodu, že spornosť otázky, čo patrí do dedičstva je aktuálna iba medzi dedičmi. Medzi dedičmi a tretími osobami žaloba o určenie do dedičstva nič nevyrieši (právne postavenie dedičov sa nezmení a na základe takéhoto požadovaného určenia vecí z dedičstva nenadobudnú), preto na ich strane absentuje naliehavý právny záujem na požadovanom určení (§ 80 písm.c/ O.s.p.), pričom nedostatok naliehavého právneho záujmu sám osebe odôvodňuje zamietnutie návrhu. Možným riešením by bola iba žaloba na plnenie tak, ako aj v prejednávanej veci bola pôvodne podaná (ktorú však navrhovatelia so súhlasom súdu zmenili).

Z uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie navrhovateľov zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že v tomto konaní úspešným odporcom žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júna 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová